

میلغا وه

ی تماره ردن آت وافتو تعیرش ی انعم
دارفا ملکاشد اب تعیرش ما کحاق ابطننا

- ق - ه 1413 مرحم مراہچ - ی نیوکت تیلو
مراہچ مسلج

تاناہد

ی نارہط ی نیسدن س محمد محم دیسد جاد اللہ تہیا
ہر سد اللہ س دق

میجرّلا نِ اطیشلا نِم لله اِبْذُوعَا

میجرّلا نِ محرّلا الله مِسْب

نِ یعمّجاً قِ نِلاخا یِ راب نِ یملعلا بَر لله دُمحلا

انیبذ و اندیس یِ اء مِلاسا و ؤلاصلا مُمث

انسوفذ بیط و انبولق بیبذ و

دمحم یِ فطصملا مساقلا یِ با

نِ موصعما نِ یرهاطلا نِ بیبطلا هلا یِ اء و

نِ یمرّگملا

نِ یدلا موی یِ لا نِ یعمّجاً مهئادعا یِ اء ؤعطا و

[دیامرفی م میرکن آرق رد دنوادخ]

مُهَنبِیْدُ مَحْكَافِ یَلَعُ اَنْمِیْهُمُو بِنِکَلًا نِم مِیْدِیْنِ یَبِ اَمَلِ اَفْدِصُمُ قَحْلَابِ بِنِکَلًا لَکِیْلًا اَنْلَزْنَا و
1. هَا جَاهِنْمُو هُو عَرْشُ مُمْکِنِم اَنْلَعَجَلْ کُلُّ قَحْلًا نِم لَکْءَا جِ اَمَعْ مَهْمَا و هَا عَرَبْتَد لَآ و لَآ لَرْنَا اَمِیْد

تسا مِلاسا هیلع ادهشلا دیس یِ رادازع مایا

و نینمؤماریمای نایعیش زای راتفرگ عفر یارب

الله یقبت رضد روهظ رد لیجعت و یِ ملاسا دلاب

دینک متخی تاو لصد مِلاسا هیلع

ن تشاد نیع رد رگیدکی ابات ادوجوم طابترا

لقسم یِ دوجو

یکبسد ساساربت ادوجوم مامت دش ضرع

راگدروپ تیشم و هدارایاضتقم هب صاخ

دوخ یارب مادکره و دناه دش هدیرفاً م ه زات وافتم

1: 45 ص، 1 ج، ن آرق توکلم روند. 48 هیأ (5) هئام هروسد

، میداتسرف ورف قحبه ار (ن آرق) باتک وت یوسه هب ام، ربمغیپ ی و «
تاروت) تسوا ربار برد هک تسای باتک هئدنکق یدصد ن آرق هکی لاحرد
نایم رد وت نیاربانبتسا ن آرب طیح و رطیس و ن میهم و (لیجنا و
ورف وت هب دنوادخ هچ نام هب، دنتسه یِ راصذ و دوهی هفیاط هک ناشیا
هکی قدزا دعب اهنا یِ لاختو راطنا و آرازا و نک مکد تسا هئاتسرف
و هعیرشد امش زاکیره یارب ام! نکم یورپ، تسا هداد وت هب ادخ
هداد رارق لامک قیرط رد یِ جاهنم و هار و، قیاقده بل و صور اوخشباً
»میا

اب طابترا رد و یرگید زال قتسمه ی تسه ملء رد
 و دوخ ی ارب مادکره ی نعید نراد ی یاج، یرگید
 اب دوجو نیا ی لو؛ نراد ی دوجو دوخت یعقوم رد
 ی روطه؛ تسا طبرم و هتسویپ ت ادوجوم هقیب
 نیا زار ت ادوجوم زای دوجوم میناوتی مذا م هک
 میرید نید زار و مینکی ی فذ و بلس و ادج ی تسه ملء
 میهدب ماجنا میناوتی مذ. میریگب هدیاد و

هک دنتسه ت ادامج طقف، ت ادوجوم لکن ایم زار
 لاعفارد ی لو دنتسه کاردا و روعش ی اراد هچرگ
 ی تیشمو هدارا ناشدوخ زار، دوخت ارنات و ریثات و
 اهنیا دریگب قلعتر اگدرورپ هدارا هچره و نرادند
 دینکی لمعنا قبط

رد ناشباتکوباسد و تاناوید ن تشاد رایتخا تمايق

دوخ زار تاناوید هک تفگ ناوتی م ی دودح ات
 رد لاعتم دنوادخ هک ی اهلکاشد قبط و نراد هدارا
 ن کمم هتبلأ؛ دینکی لمع هداد رارق اهنأ دوجو
 دروم هک دینکی طختم ه در او مزای ضعب رد تسا
 لاثم. دنوشی معقاو باقع و باسد و تساوخزاب
 می هک تسه ملاسلا هیلع ق داصد ماما زای تیاور
 1: «ح بیستلا هکرتب لآ ا داصی ریط نم ام» : دیامرف
 ار ادخ دای هک دوشی م دیصد ی تقو رد ی اهدنرپر ه
 «. دنکش و مارف»

و شوحو ی ارب هک میراد ی اهدیدع تیاور ای
 ی باتکوباسد ناشدوخ تمايق رد مه رویط
 شوحولاً اذاول (: دیامرفی م میرک ن آرق] 2. تسه

1. 505. ص 3، ج 3، ی فالکلا

2. 6، ج 6، ی سانشداعم؛ 276 ص 7، ج 7، راونلا راحب هب دوشد عوجر
 368 - 375. ص 8، ج و 254 - 244 ص

وباسد دیاب و دنوشی م روشم اهنیا¹؛ ﴿تَرَشُدْ
دنه د سپ باتک

تیفیک و لسع روبنز تقلذ هرابرد ن آرق ت ایآ ن آل مع

و لسع روبنز تقلذ هرابرد ن آرق زای اهیآ رد
یِ لِإِ كُبَّرَ نَحْوًاو ﴿: دیامرفی م نآ در کلمع تیفیک
أَمَمَوَ رَجَشْلًا نَمَوَ اَتُوَيْدِلِ اَبِجْلًا نَمَ يذِخَّتَا نِ اَلِ حَنَّأ
لُبْسِ يِ كُلسَافَ تِ رَمَثْلًا لِكُ نَمَ يِ لُكُمُثْ * نَوُشِرِ عَيْ
هُنَوَالًا فَاتَخَمَ بَّ اَرَشْدِ اَهِنُوْطُبِ نَمَ جُرْحِيْ اَلْأَذِ كِبَّرِ
﴿سِ اَنَلَّا عَافِشِدِ هِيْفِ

؛ داتسرفی حو لسع روبنز هب لاعتم دنوادخ
نَحْوًاو ﴿. دتسرفی م ن اربمغیب هب هک ی ای حو ن امه
ی حو ﴿ اَتُوَيْدِلِ اَبِجْلًا نَمَ يذِخَّتَا نِ اَلِ حَنَّأ يِ لِإِ كُبَّرِ
دوخ ی ارب اهت خرد ی ور و اهو ک رد هک داتسرف
دوخ ی ارب اه حطس ی ور، نک تسرد ه نایشآ
و ی تخاسد ار ه نایشآ هک لامد؛ نک تسرد ه نایشآ
لِكُ نَمَ يِ لُكُمُثْ ﴿، ی درک ه دامآ ار تدوخ ن امه
و اهلگ زای و روخب اهویم زای و ورد ﴿ تِ رَمَثْلًا
﴿اَلْأَذِ كِبَّرِ لُبْسِ يِ كُلسَافَ ﴿ نک ه دافتسا اهلگ ه ریش
وتی ارب راگدرورپ هک ی ریسم و هار ن امه هب و
اری لگی هاوخی م رگا! نک تکرده درک نییعت
رگا دشاب دیفم هک ی لگی و بش و خ لگی، ی نک باختنا
ی یادغ، ی روایب ادغ و دنک نیای ارب ی هاوخی م

¹: 225 ص، 6 ج، ی سانشداعم. 5. هیا (81) ریوکت هروسد

«دنوشی م روشم ی شحوت اناوید هک ی نامز ن آرد و»

² هقیلعت، 351 ص، 11 ج، ی سانشماما. 69 و 68 هیا (16) لحد هروسد
2:

رد و تخرد زای و اهو ک زای داتسرفی حو لسع روبنز هب دنوادخ و
و وبشوخی اهلگ) تارمژ مامت زای سپس! زاسب ه ناخت دوخی ارب اه فقسد
و لذت و عوشخ ارب تاراگدرورپ هار ماگنآ! روخب (نیریش ی اهویم
نوریدت و افتم گنر هب ی تبرشد روبنز نیای مکشد نورد زای! امیبیت عطا
«تسا مدرم ی ارب افشد ن آرد هک دیای م

ن آ و .دشاب راگدرورپیاضر دروم هک رواید
!ایدهار ن آ هب هداد رارق و ترد ادخه کار یهار
هکی یاهلگزا ؛ینک هداقتسا و بدب یاهلگزا دیابند
،دشاب رضمتسا نکم ی تد و دنرادن ت یصاخ
مَد ن ابساپ کی ام ،ینک هداقتسا رگا !ن کن هداقتسا
!دنک تاهمینود ار و تات میرانگی م و دنک

لسعروبنز بنأجء زا ی تیاکد

ی ناسک و دراد ی بنأجء و تیاکد لسعروبنز
ی ملقذ ی لئاسم ،دنراد راک و رسد لئاسم نیا اب هک
.دنکی م ناید ی بلاطم و دنک

[ی صخش] .میدوب هتفر ن اهفصا هب تقو کی
هک دادی م دایم هب و دربش لسعی و دنک مَد ار ام
ش اهفیظو روبنز ن آ ،تسیچش اهفیظو روبنز نیا
م هار ن امناتسود نیا زا رفد دنچ هصلاخ .تسیچ
ام اب میدوب ربمغیپ دلاوا ام نوچ اهتتم !دندیزگ
،دوب روطنیا اجنأ رد [هتبلأ] !دنتشادن ی راک
و دنسرب ن امتمدخ رگید تاناوید دیاش [ی لو]
آمئاد هنلا ن آ مَد روبنز دنچ هک میدید اجنأ !دناه دیسر
«؟تسیچ نیا» :م تفگ ؛دنکی م ش درگ و تکر ح
ره ؛دنتسه و دنک نیا رب ن ابساپ اهتتم :دنتفگ
در خاروسد نیا زا دهاوخی م و دیایم هکی روبنز
رگا و دنکی م و بار وا ،دورب و دنک ل خاد و دوش
ار وا ،دشاب هدرک هداقتسا عوبطمریغ لگ زا
لُبْسِد یكِلْسَافَ ([ی انعم] نیا «!دنکی م فسنود
! [تسا]) (کَبَر

زا ی ضعب هک داد ن اشذن اشیا ار و دنک کی دعب
هریش و داوم ن آ هیلخت و هیدخت ل اح رد اهر و بنز
م دید .دنتسه ن اشدوخ صاخ فورظ نامهر رد اه
ی م ش درگ روطنیمه اهر و بنز نیا زا ی ضعب هک

ی راک و دنوری م فرط ن آ و فرط ن یا ه ب و دننک
ر پ و دنیا ی م ، دنوری م مادم طقف ! دنده ی مذ ماجنا
ار ی یا هل گ ن آ ر ی سم اه نیا » : ت ف گ ن اشیا . دننزی م
ی م دای اه نآ ه ب دننک و ب و دنور ب دیا ب اهر و بنز ه ک
دنوری م ل و ا و دنراد ار رادار م ک د ؛ دنده
» . دننکی م ی ی اسانش

ی م [گنج رد اه ن اسنا زا] ی ا ه د ع ه ک ی تقو
و دنوری م ر تدوز هورگ کی ، دننک ه ل م د دنده او خ
ر ط خ ه ا ر و ن ا د ی م ا د ک ه ک دننکی م ی ی اسانش ب و خ
ر گ ش ؛ ت سا ر ته ب دنک ت ک ر د ا ج ک ز ا ش ت ر ا ؛ د ر ا د
ر ا ی ت خ ا ر د ا ر ه ش ق ن د [د ع ب] و دور ب د نا و تی م ا ج ک ز ا
ت ک ر د ل ا ت ق و م ز ر ت م س ه ب دنده او خ ی م ه ک ی د ا ر ف ا
ا ج نیا ز ا » : [دنیوگی م و] دنده ی م ر ا ر ق ، دننک
زور ا ج نیا و ب ش ا ج نآ . دینک ف ق و ت ا ج نآ ؛ دیور ب
ب ک ا ذ ل ا ث م ا و « ت س ه ع ن ا م ن ی ا ا ج نیا ، دینک ت ک ر د
ه ب . د ن ر ا د ی ی ا ه ز ی چ ن ی ن چ م ه ل س ع ی ا ه ر و بنز
ی م ؛ « ی ی اسانش ی ا ه ر و بنز » دنیوگی م هورگ ن یا
ک ی ر د ه ک دننکی م ی ی اسانش ا ر ا ه ل گ و دنور
ا ی غ ا ب ا ی ه ر د ن آ ر د ، ی ر ت م و ل ی ک د ن چ ا ی ی خ س ر ف
د ر د ه ب و ت س ه ت ی ص ا خ ن ی ا ا ب ی ل گ ن ی ن چ ل ز ن م
ی م ا ج نیا ، د ن د ر ک ی ی اسانش ی تقو . د ر و خ ی م ه د ا ف ت س ا
! ؟ دننکی م ل ق ت ن م ا ه ر و بنز ن ی ا ه ب ر و ط چ ل ا ا د . دنیا
ا ب [ا ذ ل] ! د ن ا ه ت ف ر ن ه ک ا ه ر و بنز ن ی ا ، د ن ا ه ت ف ر ا ه ن آ
ا ه ر و بنز ن ی ا ن ا ی م ر د ی س د ن ه م ت ا ک ر د ک ی
ت ک ر د ه ا ر ن ی ا ز ا ر گ ا ؛ دننکی م ت ک ر د ه ب ع و ر ش
ب ا ت ف آ ت م س ه ب » [ی ن ع ی] ؛ ت س ا ب ا ت ف آ ه ب ه ر ا ش ا ، د ن ک
ا ب د ی ا ب » [ی ن ع ی] دور ب ه ا ر ن آ ز ا ر گ ا د ع ب « ! و ر ب
ت ک ر د ف ر ط ن آ ز ا ر گ ا « ! ی ن ز ب ه ج ر د د و ن ه ی و ا ز
، ی و ر ب و ل ج و ی د ر گ ر ب ب ق ع ه ب د ی ا ب » [ی ن ع ی] د ن ک

روبنز دوشی م نیا «!ی سرب هطقذ نآ هب ات
ی یاسانش

[ی یاسانش ی اهر وبنز] نیا تکرده کی تقو
نآ تمسهب و دندش دنلب همه هعقدکی ،دش مامت
ی م نیا .دندرک تکرده ،دنورب دیاب هکی دصقم
(كِبْرَ لُبْسِ يَكْلِسَافَ) دوش

و ن اربمایپ ربی حو لوزن تیفیک توافته مدع لسعروبنز

!ن اجاقآ ؛ی نعید (ل حَنَّا) ی لآ کُبْرَ لِحَوَّأَوَ) سپ
؛ «ی حو» ،داتسرفی حو [لسعروبنز هب] دنوادخ
م ه نیا هب ،داتسرفی م ی حو ربمغیپ روطچ هب
تسا ی حو ،ی حو ؟دراد لاکشا هچ داتسرفی حو
نآ ،دننکی م انعم نیا دنیای م اهی ضعب لآاد .رگید
دنریگی م رگید ی انعم کی ار ی حو ؛دننکی م انعم
نیا روظنم» :دنریگی م ی زاجم ی انعم کی و
،ن اجاقآ هب «هدیرفآ ی روظنیا ار اهنیا ادخ هکتسا
نایمرد و هداد رارق مهف هداد رارق وعش اهنیا رد
ار راک نیا ورب ،ن اجاقآ» ؛داتسرفی حو اهنیا
ی م ی حو ایبنا هب هکی روظنما ه «هدب ماجنا
م ه نیا هب «نک غلابا ار مکد نیا ورب» ؛داتسرف
لاکشا هچ ؟دشاب اتود ارچ .هدرک ار راک نیمه
؟دشاب اتود دراد

هب انعم نآ تقوکی :تسا ی ماء ی انعم ی حو
«هدب ماجنا تاکز و بجد و هزور و زامن» ناسل
تسا نیا هب انعم نیا هب [م ه] تقوکی و ،تسا
لسعروبنز نیمه هب «هدب ماجنا ار راک نیا» هکی
مکد و د ره «!هدن ماجنا ار راک نآ» :دیوگی
نیا ایبنا هب ؛دنکی م قرف ش مکد [اهتتم] ،تسا
مکد روظن آ لسعروبنز هب و دنکی م مکد روط

نَم يذِخْتَا نَا لِحَنَّا يَ لِإِ كُتْبَرِ نَحْوَاوْ¹ . دنكى م
و زئارغ نآ ساسار ب اهنيا مامت (بثوييد ل ايجآ
و هداد رارق اهنآ دوجو رد ادخ هك تساي اهلكاش
زا دياب هك دمهي م . دمهي م ار اهنآ روبنز نيا
مَد ، دنكى مَد هداقتسا رگا و دنك هداقتسا لگ نلاف
بانجن نيا هك دنكى م تالاد نيا و ! دتفای م ريگ هذلا
قبط دياب و دراد كاردا و روعش ، لحن و روبنز
ي ارب دنوا دخ هك دنك تكرح ي اهقيرط و معيرشن آ
هك دراد روعش و دمهي م اذل . تساي هدر ك ررقم و ا
بجوم ديابن اهنآ ائج رَعَص ؛ دهدي م ماجنا راکه چ
. ميناد ب ي فتنم اهنآ رد ار هئسم نيا ام هك دوش

كشجنگ هب روبنز ن دناسر ي زور تياك روك

زا ي لاذ [نآ ل قذ هك] دما مداي ي اهيضق ن لا
الله تيا] ي اقا مو حرم هذاز اقا زا ن م ؛ تسيند فطلا
نيا هيلع الله ن اوضر ي راصنا [داو جدمحم خيش
ن م هب مردپ : تفگي م ناشيا هك مدينش ار بلطم
: دندومرفي م

هك] مينشاد ي اهر زم ن ادمه نوري رد ام (ي گلسهذ - تشهن ينسد) تيلو فط مايا رد
هب ار اهمدنگ ، ندرک ورد عقوم رد . دود عراز مردپ . مينشاکي م وج و مدنگ [نآ رد
. دريگي و ددنيب تايلام ي اراقم و ديايد تلود رومام ات مپيرو آي مرد ي لت تروص
ار اهمدنگ ام ، دشيم هداد مز اجا ام هب ش فرصت ي ارب تلود فرط زا ي تقو هصلاخ
و . مپيرو آي مرد كاذل اثما و ءارش و عيب ضرع م رد و مپيركي م لحد ن ادمه هب
ن م ؛ مپيزي م رس اجنآ هب بترم ، دشاب رود تافا سرتسد زا مدنگ نيا هكنيا ي ارب
. ديايد مردپ هكنيا ات مدزي مرس اهمدنگ نيا هب و متفري م اجنآ هب دود
نيا زا ي كي مديد هبترم كي ، دود دود راک لوعشم و اهنيا بظاوم ن م هك ي زور
هناد كي [هكنيا ات] دز تشگ مدنگ ل ترود راب دنچ و دما تشرد و گرزب ي اهر روبنز
اب هك گرزب روبنز رخآ : [متفگ دود اب و] مدرک بجعت ي ليخ ن م . تفر و تشادرب
دما مرابود هك مديد ي تدم زا دعب «! تسيند مدنگ هك روبنز ي اذغ ؛ درادن ي بسانت مدنگ
هك مدش كيرحت رتشيپ ! درب و تشادرب ي رگيد مدنگ و درك ن دز تشگ هب عورش و
رگيد ي كي و دما روبنز نيا زاب مديد هك دود هتشدنگ هظط دنچ . تسيند ي اهيضق [منادب]
رب راوس «! تسيند ش هئسم ميبب و منك بيقعت ار نيا دياب» : متفگ راب نيا ! تشادرب
هك ي غابچوك ل خاد زا مديد و مدرک تكرح روبنز فرط هب عرس هب و مدش بسا
متفر دوز و مدش هدايي بسا زا اروف ن م . تفر غاب كي ل خاد و درك تكرح دود اجنآ
[دود اب] . تشگرب و درك ي ثمات ، تفر ي فقس ي لاب هب اجنآ رد مديد . منك مگ ار نآ ات
مدرک تكرح «. تساي ربخ هچ ميبب و لاب نآ مورب ؛ ددرگي م رب مرابود امدح» : متفگ
ي رگيد مدنگ ابر روبنز نآ مرابود عقوم نيمه رد ، متفر لاب و متفرگ ار² قاطا كريت و
ش رس كشجنگ كي ؛ تساي كشجنگ هذلا كي هك مديد ، مدرک ماگن هك بوخ ؛ تشگرب
و تشادگ كشجنگ ناهد ل خاد ار مدنگ هذاز روبنز نيا و دروا نوري هذلا زا ار
ي زور هك مدرک رومام ار نيا ادخ ! درادن مشچ و تساي روک كشجنگ هك مديد ! تفر
«! دنك نيمات مدنگ زا ار كشجنگ نيا

¹ 200 ص ، 1 ج ، ي سانشم اما هب دوش عوجر رتشيپ علاطا تهج
246 ص ، ي حوقفا ؛ 268 ص ، 7 ج ، ي سانشداعم
² دنكي م تسرد غاب ل خاد هك ي ياهقاطا زا

نآ؟! در اذن طابترامه به ملاء ماظن تقونآ
 !؟دنکیم راکهچ دراد هک دمهی من روبنز
 رد کورتم فقس کی یور هک یروک کشجنگ
 نیا دناوتی م هکی تشرد روبنز کی و هداثفا ی غاب
 ،دشگب و دربب نیدزا و دنزب شینار کشجنگ
 ظفد رومأم، ار کشجنگ ناج یلاب ادخ [اما]
 !دنکیم واناج

هلکاشد و تیصوصخ ساسا رب دیاب عایشا مامت
 تساهداد رارق اهنا رد لامتم دناو ادخ هکی
 هکی لامک و روظنم نآ به مادکره ات ،دننک تکرحد
 دنسرب ،تسا بترتم ناشدوجو رب

تما ر ه رد نآ توافقت و تعیرش یانعم

مرکا ربمغیب به دناو ادخ ،نآ رقا زای اهیآ رد
 :دیامرفی م ملسو هلا و هیلع الله ی لصد

يَذَلَّوْاْ اِحْوَدِيْهِمْ اِيَّسَوْ اَمِنْ يَدِلْا نَمَّ مَكَلَّ عَرَشَ ﴿١﴾
 اِيَّسِيْعَوْ اِيَّسَوْمَوْ مِيْهَرَبِيَّهَبِ اَنْيِّصَوْ اَمَوْ كَيْلًا اَنْيِّحَوْاْ
 یاربام ،ربمغیب یا¹؛ ﴿١﴾ او قرفنت لا و نیدلا او میقا نآ
 ی ریسمنامه ،میداد رارق هار و میدرک عیرشت و ت
 نامهر رب ؛میداد رارق هار هتشدگ عایبنا یارب هک ار
 ی سوم ،میهاربا ،حوند یارب هکی عیرشت و ریسمنامه
 .میداد رارق یسیع و

هکی ناربمغیب دوشی م هداقتسا هیآ نیا زای
 چنپ نیا ،دندوب تالاسر بحاص و مزعاولوا
 ،میهاربا ترصد ،حوند ترصد :دربمغیب
 ترصد و یسیع ترصد ،یسوم ترصد

1: به قیلت ،194 ص ،2 ج ،یسان شالله .13 هیآ (42) یروش هروس
 شرافسن ادب ار حوند هک ار هچنآ دوخ نید زای امش یارب درک عیرشت
 هک ار هچنآ و ،میاه داتسرف یحو و ت یوسه بام هک ار هچنآ و دوب هومند
 ار ادخ نید هک ،میاه دومن شرافسن ار یسیع و یسوم و میهاربا نادب
 «!دیهدم هار هقرفنت نآ رد و دینک هماقا

ی‌نعید. دندوب تعیرش ی‌اراد اهنیا¹. مرکا ربمغیپ
 دندوب ماکحا و مکدی‌اراد
 ل‌امکو و نطاب‌ه‌ه‌ار :زاتسا ترابع تعیرش
 ی‌م، مینک تقد هتشدگ م‌ا [ل‌او‌حا] رد هک ی‌تقو
 ی‌کرتشم و ریغتی لا ماکحا ل‌اعتم دنوادخ هک مینیب
³زامد و ²ه‌زور دننام؛ ت‌سا ه‌درک ل‌ع‌ج اهن‌ا ی‌ار‌ب
 ،ت‌سا ک‌رتشم ه‌تشدگ م‌ا و ربمغیپ ت‌ما نیب هک
⁴.دنتشاد‌ن‌ج‌د اهن‌ا؛ ت‌سین ر‌وطن‌یا ج‌د ی‌لو
 ت‌ما نیب هک میراد ی‌ماکحا ام ت‌روصد ره‌ه‌ب
 ی‌ماکحا ی‌لو، ت‌سا ک‌رتشم ه‌تشدگ م‌ا و ربمغیپ
 ی‌اه‌زور ل‌ا‌ثم. ت‌سا ه‌دوب‌ن‌د [ک‌رتشم] هک میراد م‌ه
 اهن‌ا ه‌زور اب ه‌دش‌ع‌یرش‌ت ربمغیپ ت‌ما ی‌ار‌ب هک
 هک ی‌تقو؛ دنتشاد ت‌م‌ص ه‌زور اهن‌ا. درکی‌م ق‌رف
⁵.دندرکی‌م‌ن ت‌ب‌حص ی‌س‌ک اب، دنتفرگی‌م ه‌زور
 اهن‌ا⁶. ت‌سا م‌ار‌د ربمغیپ ت‌ما رد ی‌اه‌زور ن‌ین‌چ
 ن‌آ ات راطفا ن‌یا زای‌نعید؛ دنتشاد ل‌اصو ه‌زور

¹ ص 1، ج 1، ع‌نار‌ش‌لا ل‌ء؛ 175 ص 1، ج 1، ی‌فاکلا ه‌ب دوش‌د ع‌وج‌ر
 145 و 141 ص 2، ج 2، ن‌ازیملا؛ 300 ص 2، ج 2، ی‌م‌ق‌لا ر‌یس‌ف‌ت؛ 122
 278 ص 16، ج 146 و

² ن‌م ن‌ید‌لا ی‌ء ب‌ن‌ک ام‌ک م‌ای‌ص‌لا م‌ک‌ی‌ء ب‌ن‌ک او‌تم‌اء ن‌ید‌لا ا‌ه‌ی‌أ‌ی‌
 * (م‌ک‌ل‌ب‌ة)

29: ص 1، ج 1، ت‌و‌ک‌لم‌لا ر‌اون‌ا. 183 ه‌ی‌أ (2) ه‌رق‌ب ه‌روس.*

ن‌ان‌چ‌م‌ه؛ ه‌دش‌ب‌جاو ن‌ت‌شاد ه‌زور ام‌ش‌ر‌ب، د‌یا‌ه‌در‌و‌آ ن‌ام‌یا هک ی‌ناسک‌ی‌ا»
 «ت‌سا ه‌دش‌ب‌جاو ز‌ین‌د‌نا‌ه‌دوب‌ام‌ش‌ز‌ا ل‌بق‌ه‌ک ه‌ف‌لاس م‌ا ر‌ب‌ه‌ک

³ 37 ه‌ی‌أ (14) م‌ی‌ه‌ار‌با ه‌روس؛ 83 ه‌ی‌أ (2) ه‌رق‌ب ه‌روس ه‌ب دوش‌د ع‌وج‌ر
 ؛ 210 ص 1، ج 1، ه‌ی‌ق‌ف‌لا م‌رض‌ح‌ی‌لا ن‌م؛ 31 ه‌ی‌أ (19) م‌یر‌م ه‌روس؛ 40 و
 492 ص 1، ل‌وق‌ع‌لا ف‌ح‌ت

⁴ ان‌یب‌ن‌ی‌ء ی‌سوم ت‌رض‌د ت‌ما ر‌ب‌ه‌ک م‌دید ی‌دو‌ه‌م‌س‌د ع‌اف‌ولا ع‌اف‌و رد
 ک‌ش‌د‌ش‌ق‌ی‌ن‌و‌ت رد ه‌ت‌ب‌لا؛ ت‌سا ه‌دوب‌ب‌جاو ج‌د م‌ه م‌لا‌س‌لا ه‌ی‌ء و ه‌لا و
 ت‌رض‌د هک ی‌ما‌گ‌ن‌ه: ت‌سین د‌ب‌ر‌ک‌ن‌ت ی‌ار‌ب ت‌روصد ه‌ب ی‌لو، م‌راد
 ه‌ب ی‌تقو. دندوب ت‌رض‌د ن‌آ اب ی‌اه‌د‌ء، در‌و‌آ اج‌ه‌ب‌ج‌د ی‌رف‌س‌رد ی‌سوم
 ت‌نوک‌س و ن‌طوت ی‌ار‌ب ی‌یاو‌ه‌وب‌آ‌ش‌و‌خ‌ل‌ح‌م‌ار اج‌ن‌ا، د‌ن‌س‌ری‌م ه‌ن‌ید‌م
 ل‌س‌ن‌ز‌ا، ه‌ن‌ید‌م ر‌ان‌ک رد ر‌ب‌ی‌خ‌د‌و‌ه‌ی‌د و د‌ن‌نام‌ی‌م اج‌ن‌ام‌ه‌ر‌د و د‌ن‌ن‌یب‌ی‌م
 ن‌یا ه‌ت‌ب‌لا.* د‌ن‌در‌و‌آ اج‌ه‌ب‌ج‌د ی‌سوم ت‌رض‌د اب هک د‌ن‌ت‌س‌ه‌ ی‌دو‌ه‌ی‌ن‌ام‌ه
 ت‌سا ی‌خ‌یر‌ات‌ل‌ق‌ن‌د‌ک‌ی‌د

164. ص 3، ج 1 و 130 ص 1، ج 1، ع‌اف‌ولا ع‌اف‌و ه‌ب دوش‌د ع‌وج‌ر.*

⁵ 22. د‌ن‌ب، ا‌ق‌ول‌ل‌ی‌ج‌نا؛ 26 و 10 ه‌ی‌أ (19) م‌یر‌م ه‌روس ه‌ب دوش‌د ع‌وج‌ر

⁶ 196. ص 8، ج 8 و 85 ص 4، ج 4، ی‌فاکلا

یاهزور نینچ ام؛ دنروخب دیابذ یزیچ راطفا
 ،هدشعیرشت ربمغیپ تما رد هک یاهزور .میرادن
 ؛تسا باتفا بورغات رجف عولط لوان آتیند
 هب هزور عزج ،دیروخب یزیچ دیتساوخذ رگا دعب
 یزیچ م ههتفه کیتسا نکم .دیای مذ باسد
 1.دیای مذ باسد هب هزور عزج یلو ،دیروخذ

ماکحا توافقت هتکنزا میهاوخی م ام اجنیا رد
 بولطم هداقتسا نآ ،هفلسد ماً و ربمغیپ تما نید
 .مینکب ی دعب بلطم یارب ار

فالتخم ی اهت ما نایم عیرشت توافقت تاء

قرف ربمغیپ تما اب ،هتشنگ ماً رد ماکحا ارچ
 نآ اب مرکا ربمغیپ نامز رد هزور ارچ؟ درکی م
 نامز نیا رد ج ارچ؟ دوب توافتم اهن نامز
 ی لاکشا هچ؟ دوب هتشنگ رد [ی لو] هدشعیرشت
 ترضد ای حوند ترضد تما یارب ادخ هک تشاد
 ی م تسرد ی اناذ م ه ی سیع ترضد ای ی سوم
 ای؟ «دیدرگب ش رود و دیورب» :دومرفی م و درک
 نامز رد هک ی ماکحا تشاد ی لاکشا هچ هکنیا
 ی م عیرشت م هتشنگ نامز رد ،دوب مرکا ربمغیپ
 اب نامز لارخا ربمغیپ تما نایم ی توافقت هچ؟ دش
 ؟دوب فأسد ائینا و هتشنگ ماً

،ماکحا عیرشت و لعج رد لاعتم دنوادخ ایآ
 عیرشت هر مزور روما ناونع هبار ی روتسد افرصد
 و دنیا یب امش ش یپ رفند دنچ هکنیا لثم!؟ دنکی م
 «.میهدب ماجنا میهاوخی م ار راک نیا ام» :دنیوگب
 وت ،هدب ماجنا ار راک نیا وت اقا» :دییوگی م امش
 راک نآ ورب م ه وت و هدب ماجنا ار راک نآ م ه

1. 96 و 95 ص ، 4 ج ، ی فاکلا

ضوع مه ار ناتیا ج رگا ؛ هدب ماجنا ار [رگید]
مَد دیا بی کی دینک ضرف «! درادن ی لاکشا ، دیدرک
دراذن ی تبسانم هک ی دارفا دورو زا و دتسیا برد
نپسد هچ دتسیا ب نسد هچ بخ . دنک ی ریگولج
هقیقد تسیب دتسیا ب وا هقیقد تسیب ؛ دنکی مذ ی قرف
؟ هیضه تسیا ی روطنیا ، دتسیا ب و دیا بی رگید س ک
س اسار بی هلا ما کحا ایآ !؟ تسیا روطنیا هیضه ایآ
و باسد و مظن چیه هک تسیا ی هاو خبلد روما
؟ درادن ی باتک

دنکی م ضرع ادخ هب ی ربمغیب دینک ضرف
ادخ «؟ ی نکیم ل عج ی مکده چ متما ی ارب ، ایادخ»
[ار ن آ دیلک] ، دراد ی رتویپماک ماگتسد کی مه
، میراد مک هچ لااد مینیب «: دیوگی م و [دنزی م
بباطخ] «؟ مینکل عجه چ ناشیار ب؟ میراد دایز هچ
روطچ تهما عضو ن لآ» [دیوگی م ش ربمایب هب
«؟ تسیا مک [ای] تسیا دایز ناشی جرخ ؟ تسیا
: دیا ی مرد تراک کی ، دنزی م ار ماگتسد [دیلک]
نیا رد] هک «! هدب ماجنا ار نیا ورب مه و ت ایب»
دندشی م اجه باج اهت ما نیا رگا اسبه چ [تروص
نامز نیا رد اهنا [و] میدوب نامز ن آ رد ام و
ی مذ ادیب توافتن ادنچ ناشمکد و هئسم ، دندوب
!؟ تسیا روطنیا هیضه ایآ ! درک

ش ددصرد زور دنچ نیا رد هچنآ [نیا ربانب]
رظنه طقن زا هک دناسری م اجنیا هب ار ام میدوب
مأرد ی مکدنینچ دیا ب ، هکاشد و هار نیدق باطت
لعج دیا بن ربمغیب تهما رد و دوشد لعج هتشنگ
دوشد

دندوب ی تیصوصخ و لکش هب هتشنگ مأ دارفا
ناشیار ب مکدن آ درکی ماضتقا تیصوصخن آ هک

نامز رد و نامز نیمه رد اهنآ رگا. دوشد لعج
سّقم س فذ هطساو هب، دندوب مرکا ربمغیپ تلسر
درکی م ادیپ ریغت تیقوم ی وحنه مرکا ربمغیپ
دندادی م ماجنا ار ربمغیپ مکد نیا دیاب هک

،تسه هتشنگ ماً رد هکی تآیصوصخ نیا ربانب
هب ص تخم مکد ی ارادی تما ره هک دنکی م اضتقا
و دنکی طخت مکد نآ زا دهاوخب رگا. دشاب دوش
لعج زامذ تعکر ود نم یارب ایادخ: دیوگب
مهاوخی م و مرادی شوخل لادن لآ نم اما ی درک
راهچ نیا اهنتهذ، «مناوخب زامذ تعکر راهچ
و مارح هکلب، دراند عفد وای یارب زامذ تعکر
زا روظنم. دراد ررض وای یارب و تسالطاب
؛تسای ناسفد ررض [هکلب]، تسین منهج، ررض
رود ادخزا مدقود هژادنا هبار وای، زامذ تعکر ود
رد بادع و باقع تروصبه ی رود نیا! دنکی م
دنکی م ی لجت آیند نآ

اب ار هتشنگ م ما کدا میناوتی مذام سپ
تآیصوصخ نیا ی ارادی م؛ مینک سایق نامدوخ
نآ ی ارادی اهنآ، تسام یارب مکد نیا و میتسه
تساهنآ یارب مکد نآ و دنتسه تآیصوصخ
مینیبی م دحاو نامز کی رد ام هک [روطن امه]
توافتی هلا ما کدا رد مهن نامز نآ دوش دارفانید
،درکی م مکد کی ی سوم ترضد؛ دراد دوجو
:تفگی م و درکی م مکد کی [مه] رضد ترضد
ادخ؛ تسوت تما و (ی سوم) وت یارب ما کدا نآ»
دیابنم و هداد ی روتسد نم هب، وت روتسد زا ادج
کی هب لمع نم یارب. منک تکر دنآ فرطه
تتما و وت یارب و تساهدش بجاو فیلاکت عون
هدش بجاو [یرگید] فیلاکت عون کی هب لمع

وتنهذ و منکض ارتعا و تهبذ مناوتی م ن م هذ ؛تسا
 ن م هب رگا !ی نکض ارتعا ن م هب ی ناوتی م
 ی م هک و ت م ه .دوشی م ادجن امهار ،ی نکض ارتعا
 “!؟ی ربی م ار مانگی ب هچب نیا رسد ارچ” :ی یوگ
 ی تسرد راک و د ره ،مربی م مراد هک ن م ه و
 1 «.میهدی م ماجنا

²دضود ره نیا قشاعن م بجعاوب *** دجهبش رهقرب و فطلرب مقشاع

هب «ی نعید ؛تسا «دجهب» نیا یور فرح ه م ه
 تسرد هک دیوگی مذ «!مقشاع» :دیوگی م !«عقاو
 ره و منیبی م تحلصم هب ار و د ره ن م و تسا
 مقشاعن م» :دیوگی م [هکلب] ؛مراد تسود ار و د
 کیزا ،وترهق م ه و فطلی نعید «!ود ره هب
 ی شان تیشم کیزا .تسا هتفرگ تئشذ تیشم
 و ترهق م ه و تسا تحلصم نیع و ت فطلم ه هذ
 تحلصم نیع و د ره ی تقو ؛تسا تحلصم نیع
 !؟دنک توافتش تروصد هک دراد ی بیع هچ ،دشاب
 !؟دنکی م ی قرف هچ

ی ارب و دینکی م ادیب ضر م کی امش [لائم]
 ار صرق نلاف دیاب» :دنیوگی م نانتلاسک نیا
 ی م امش هب هک ی صرق ن آ تقوکی «!ی روخب
 ی قرف هچ .تسا نیریش تقوکی ؛تسا خلت ،دند
 دنکی م عفر ار امش تلاسک اهنیا ی و در ه !؟دنکی م
 لائم اهنیا !دینک تقد بوخ اهل لائم نیا هب دیاب
 ی تقو .تسه ی لئاسم کی شنطاب رد ی لو تسا
 ی اراد و دراد ی کانرطخ ی لیخ تلاسک ی صخش
 ریگ تاید و توم نیب و تسا ی تاید ه لئسم کی
 و ،دوری م نیب زاراد هک دنیبی م و تسا هدرک

1 اشاره به آیات 65 - 82 از سوره کف (18).
 2 72 ص ،لوارتقد ،(ی دزیرذآ) یونعم یونثم

اود هزم هب ایا ،دنیبیم اود نیارد ار دوخ هراچ
 رتکد هب طقف ای!؟ دنکی م رکف (ی نیریش و ی خلت)
 ی حور لئاسم رد؟ «مروخب هب ار اود» :دیوگی
 نطاب درد کی هک ی سک ؛تسا نیمه هیضه م
 نوچ ؛دنک رکف هار ی نیریش و ی خلت هب دیابند ،دراد
 !تسا تاید هئسم ؛تسا ی گدنز و گرم هئسم
 ار اهفردنیا !؟تسا طوبرم هچام هب ،بخ
 فرحنیا لامح» :دنیوگی م !میوگی م امش ی ارب
 ی لمع ایا] !؟هچ تدوخ ی نزی م هک ی یاه
 ار مدوخ باسد لوا زانم» :میوگی م «[!؟ی نک
 :دیوگی م [ی دعسد] «!ماهدرک هیوست

¹راوید ربش قذتسا هتثوژرو *** شوگردنا دریگ هک تسا نآ درم

ی راوند [ای دینک ضررف] راوید ار نم لامح
 نیمه بلطم ی لو !مخرچی م مراد هک دینک ضررف
 .تسا تسرد و تسا

،دنکی من رکف و راد ی نیریش و ی خلت هب ناسنا
 هئسم نوچ ؟ارچ ،دنکی من هاگن و راد هزم هب ناسنا
 نیمه ؛تسا ی گدنز هئسم ،هئسم .تسا ی مهم
 !تسا نیمه هیضه م ی حور لئاسم رد روط
هلاکش و شنید اب صخش ره تعیرش قباطنا

وا

مما رد تسا نکم هکروطنامه نیاربانبد
 نامز رد لاعتمر اگدرو و رپ هک دنشاب ی دار فاهتشنگ
 دشاب هداد رارق اهنا ی ارب ی توافتم ماکدا ،دحاو
 قبط و اهنا نادجو و هلاکش قبط ،ماکدا نیا هک
 طبر و ی حو هطساو هب هک تسا ی ساسدا و شنید
 هئسم نیا روطنیمه ،دندراد ار ساسدا نآ اجنآ اب
 .تسا یراجو یراسد مه عیارش و نایدا مامترد

¹ 101 ص ،(تسرپدزیا) ی دعسد ناتسلگ

دوخلامکه به دارن اسنا هک ی قیرط ی نعید عرش
 :دنیوگی م ار قیرط نآ ،دناسرب معقاو هب و
 1؛ راو خشبأ ی نعید هعیرش «عرش» گاهی اوقات
 انسان نمی تواند از رودخانه ای که حرکت می کند
 و در سطح پایینی قرار دارد استفاده کند، و اگر
 بخواهد استفاده کند در آنجا می افتد. [لذا] کانالی
 می کنند که آب رودخانه را کم کم بالا بیاورند و
 در دسترس افراد قرار دهند؛ به طوری که هم
 چهارپایان بتوانند استفاده کنند و هم افراد معمولی
 بتوانند از آن بردارند. این را می گویند:
 «شریعه». برای دسترسی به آب رودخانه، ما به
 این شریعت نیاز داریم. اگر خودمان را در آن
 بیندازیم، از بین می رویم؛ ما قدرت و تحمل
 رسیدن به واقع را نداریم. آن راه باریکی که
 پروردگار متعال متناسب با تو و شاکله تو قرار
 می دهد و اگر از این راه حرکت کنی، به آن
 حقیقت و رودخانه می رسی. به آن [راه] شریعت
 می گویند. آن شریعت گاهی اوقات پهن و گاهی
 اوقات باریک است؛ گاهی اوقات زیاد آب دارد
 و گاهی اوقات کم؛ هرکسی به مقدار سعه و
 وسعت و تحملی که خداوند متعال در او قرار داده
 است، باید از آن راه حرکت کند تا بتواند به واقع
 برسد و الا از بین می رود.

ابو دراد بآ هب زاین زور ره هک رانچت خرد
 ضرف و دوشی منلد وا هئسم ناکتسا ودی کید
 هب بآ رتیل دصیست سیود دوددی زور دیاب دینک
 مامت هب ار بآ دناوتب ات دسربت خرد نیا هئشیر

1. 252 ص، نبعلا باتک

ی مذام، دناسر بش دوخ دوجو رشارش و اهگر ب
 هز ادنا هبرگا هک مینک هسیاقم ی لاهن ابار ن آ میناوت
 ی م نیدزا ، میهدب بآ و ا هبر تشید ناکتسا کی
 یاضتقم هب [ل اهن] نیا . ددنگی م ش اهشیر و دور
 و بآ زا رادقم نیا ش دوخ ل محت و هعد و دوجو
 روانت ت خرد نآ ، دنکی م [باط] ار کاخ و او ه
 زا اه باسد نیا دیاب . ش دوخ یاضتقم هب م ه
 دوش ادج و کیگفت رگیدمه

ی اههلسر هب عرش ماکدا راصحنا مدع هیلع

هک میسری م هتکن نیا هب ام ، باسد نیا یور
 هیلع ی اههلسر رد هک هچنآ طقف عرش هائسم
 ار ی اهناخوراد مکد اهینیا ! ادبا ؛ تسین ، دناهتشون
 یرامید یارب ی ددعتم ی اهوراد ، نآ رد هک دراد
 و راد هک ی سک و تسا ه دش هداد رارق ددعتم ی اه
 بوخ) . دشاب رظنبحاص دیاب ، دنکی م زیوجت ار
 ناسنا (!منزب اههاگنزد نآ هب م هاوخی م ! دینک تقد
 زیوجت و راد دوخ یارب دناوتی من دوخ ش یپ زا
 دشاب یرگید یرامید ، یرامید اسبهچ ؛ دنک

مدآ هک یر لا رتکد ابطنایاقاً زا یکی یزور
 هدمآ اجنیا هب ، دراد ی یانشأ م هام اب و تسای خوش
 رد ، دیوگبار ی عقاو بلطم کی تساوخی م ؛ دوب
 ی م ؛ درک م ه ی خوش کی ش یاهت بحدن مض
 :تفگ

رُتکَد ، رتکد یاجب) دنکی م رظنرا هظان اش دوخ زا هکی یاهن زریبنیا زا یکی زورید
 هنیاعم مدرخ کی م ه ام «! دنکی م درد م ادعم ن م ، اقا» :تفگ و دما بطم هب (دنتسه
 بتسا ش ادعم هک دنکی م ل ایخ ! دنکی م درد ش بلق ؛ تسین ش ادعم میدید و میدرک ش
 رد اضر ماما هناخوراد هب بش ای رصع مدوخ اقاقتا . میتشون بلق یوراد ش یارب
 هناخوراد لوئسم ن آ و هتاسیا اجنأ مناخن مامه دید . میرگب اود کی هک م تفر ماما نادیم
 امش ! مراد امش اب یراک ، دیروایب فیرشت رتکد یاقاً» :تفگ ، دیچیپی م ار اههسن هک
 هسن نیا دهاوخی من ؛ دنکی م درد ملد ن م” :دیوگی م و ا ، دیامداد بلق ی اود مناخنیا هب
 «! نک ل د ار هائسم ایب ؛ ن درک دادیو داد ام اب مدرک عورش هصلاح و “! بیچیپی ار
 رگا لاد ؛ دنکی م درد تبلق امش م داد ص یخشت ن م ، مناخ» :تفگ مناخ ن آ هب م تفر
 ش اهه هینیا لاب ن آ ات اجنیا زا :امرفید ، دنکی م درد تلد هکی یهدی م ص یخشت ت دوخ
 «! مسیونب ات دنچ تیارد و گب ؛ تسا مدعم ی اهاود

ش دوخ هک مدآ ! یریمی م و یروخی م بخ

می قناده و صصختم؛ دهدب صیخشت دناوتی مند
دهدب صیخشت دناوتب اتدهاوخ

هتشنو فرطن آ و فرطنیا نایاقآ هکی بلاطم
هکی هاری نعید عرشد! دراد ار هناخوراد مکد، دنا
و دنکب طیهو هنی و سفنیا و ملعانی زارام
ام یارب هکی سک. دناسرب تقیقد و عقاون آ هب
و تساقدریسم، ریسم نیا دهدی صیخشت
ابوا دوخ هکتسا یسک، دوشدی دعتن آ زادیابند
تقیقدن آ اب؛ دراد طابترایرد و هناخدورن آ دوخ
موزا رادقم هب ام یارب دناوتی م و ا. دراد طابترای
هب ندیسر یارب هکی رادقم هب و ترورض و
هفاضا دهاو خبرگا. دنک زیوجت، تسا زاینل امک
دوری م نید زاناسنا، دنک زیوجت رادقم ن آ رب

نید رد تعیرش اب تقیرط نشادند توافقت ملاس

ی مومع یاهروتسد و کولسد نید رگید اذل
ام. درادند دوجوی قرف ج و هزور و زامند دنام
تعیرش و (کولسد) تقیرط مان هب بلطم و د
، تسا تعیرش ن آ و تسینر تشید هار کی؛ میرادند
تاید یاقب و لامکی یارب هچنآ یسکرگا! ملاسلاو
دنکی مذاتود ار هیضق نیا دادند ماجنا تسا دیفم و ا
نیا، درکی لاذ هناشد فیلاکت راب ریز زارگا و
تقیرط و تعیرش و دنکی مذاتود ار هلسم
دنکی مذتسرد

ار تقیرط هامت و تعیرش هامت و دما ربمغیپ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ اولوق: دومرف و درکن ایب هلمج کی رد
عیمج رد و **“اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا”**: دییوگب¹؛ **أَوْحَلَفْتُ اللَّهَ**

¹، ملاسلا خیرات؛ 56 ص 1، ج، ملاسلا مهیاء بلاطی بآ بقانم
151 ص 1، ج، ی بهذ

دو خدو جو رد! دینکن ادجو ار **الله لا اله الا** تائیت
عیمج ن دشد ی ناف و ن تفر نید زا و ن دشد مودعم
ره هب؛ دینک ساسحا ار تادیت عیمج و تائیت
عقاو هب رادقم ن آ هب، دیدرک ساسحا هک رادقم
تسین اتود هلئسم نیا «! دیا ه دیسر

و داوم هب، دیزاسب ی لزنم دیهاو خب امش رگا
بیرض دیاب. دیراد زاین ی تاودا و ل یاسو و هشقن
؛ دوش هتفرگ رظن رد ن امتخاس نیا ی ارب ن انیمطا
مز لا داوم دیاب، ن امتخاس نیا تینما لیصحت ی ارب
رد ن امتخاس نیا «: دنیوگی م. دوش هتفرگ رظن رد
ام» : دنیوگی م امش «. دراد زاین تبه هب، طیارش نیا
لائما و کها و ل گ نیمه اب! میرادن تبه هب ی زاین
: دنیوگب هکنیا ای «مینکی م ل ح ار هلئسم نیا کاند
»! میزاسی م ار ن امتخاس نیا هنت ل گ اب طقف ام»
ن انیمطا بیرض ن آی لو، دوشی م امتخاس ن امتخاس
کی؛ دوری م نید زا دیاب هلزلز کی. درادن ار
! دوری م نید زا و دیای م [ن بیای] فقس، دیابین ار اب
؛ میرادن مسقه هس و مسقه ود ام؛ میرادن روج ود ام
ن انیمطا و لاعا دح هب ی نعین تخاس ن امتخاس
هظحلام ن آ رد ار تینما تاهج ی نعین؛ ن دناسر
ی قاب ی صقن ن امتخاس نیا ی ارب ی نعین؛ ن درک
هقیب! ن تخاس ن امتخاس دنیوگی م ار نیا؛ ن تشاذگن
رب انب ام رگا. تسام دوختسد هب رگید هلئسم
ار هلئسم و اوخلد و او بیوصت و س دنهم هشقن
، مینکن مامت رگا؛ میسری م دوصقم هب، مینک مامت
مک مادم هیضق ن آ زا [هکلب]؛ میرادن هلئسم ود ام
تسا هشد

الله لا اله الا اولوق : دیامرفی م مرکا ربمغیپ
طقف هک تسا نیا [ربمغیپ] روظنم رگا؛ «**او حلفت**

هتشادذ راک رگید زیچ هب و دییوگب **الله لا اله الا**
 ! [دیایم دوجو هب] رکبویا و رمعل اثما ،دیشاب
هلا لا [هک تسا نیا] مرکا ربمغیب [روضنم] رگا
الله لا بگویند و قدری به معنا توجه داشته باشید،
 امثال صحابه پیغمبر [به وجود می آید]. یا اگر
 پیغمبر اکرم بفرماید: «منظور از نیا **الله لا اله الا**
الله لا اله الا یانعم هک تسا را در وجود خود
 احساس کنید و غیر از آن معنا هیچ چیز در
 وجودتان تجسم و تجسد پیدا نکند» سلمان فارسی
 [به وجود می آید].

تاروتسد هب هیلعم لئاسر مامضنا موزا
ی هلا ی ایلوا ی کولسد

دوخذ رادقم ره ؛تسانعم کی [هب **الله لا اله الا**]
 نامه و ت تعیرش ،ی درک کیدزن انعم ن آ هب ار
 تعیرش هس و تعیرش ود ام سپ .دوب دهاوخ
 ،روتسد ؛تسا دحاو تعیرش ،تعیرش ؛میرادن
 ی م هیلعم ی اهلئاسر رد هچنآ .تسا دحاو روتسد
 کیرد ی کولسد تاروتسد مامضنا هب دیاب ،دنسیون
 ،ی لک بلاطن اونعه هچنآ .دوش ی رواع مجباتک
 دنیا مرفی م - **مه ماقم الله ی اعأ** ام نیدهتجم و اهقف
 - **نیعما مهیاء الله ملاس** - ی نابری اماع هچنآ اب
 و ی رواع مج هعومجم کیرد دیاب ،دننکی م نایب
 .دوش ی روادرگ

هناش فیلاکت نیا راب ریز زا ی صخش رگا
 رگا و دنکی م ادیب شیارگ اهنا هب طقف ،دنکی لاذ
 مأوت ار لئاسم نیا و تاروتسد ن آ ی صخش
 ی ارب .دنکی م ادیب هار ی عقاو تعیرش هب ،دریگب
 ی سک رظن تحت دیاب ی عقاو تعیرش هب ندیسر
 ؛دشاب هدیسر تقیقدهب و عقاونتم هب هک دمآرد

وحنه لومرف راشتنا اب، تروصد نیا ریغ رد
ناید و، مومع وحنه هلاسرداد شرتسگ، مومع
هتسب ی قیقد و ی عقاو فزط ن آ، ی لک وحنه ماکحا
دشدهاوخند

ه ی درف ره ی ارب دنوادخ هچنآ نیاربان
هدرک فیلکتش اهلکاشد و ساسحا و شنید یاضتقم
ی ابعیرشد ن آ و تسین رتشیب روتسد کی، تسا
نیا رد! ماسلاو؛ دناسرب عقاو هبار واکتسا
رب، بشزامند، تاکز، حج، هزور، زامند روتسد
دوجو داروا و راکذا، قافنا، تاقصد، نیدلاو هبار
دراد

ن آرد ماسلا هیلع نینمؤطار یما دینک ماگذا مش
نایم رد مه: «دیامرفی م رتشا کلام هبار روتسد
ی تولذ تدوخ ی ارب مه و نک تموکد مدرم
۱»! نیزگب

ود، لمطاروتسد و همان کی رد ترضد
هکنیا هذ؛ دهدی م رارق مه رانک رد ار بلطم
لمعاتاروتسد ن آ هبار: «دیوگب و ا هبترضد
تلد، هذب ماجنا تساوخ تلد [ی یاچ]؛ نک
کلام هک وت [آقاقتا]، هذ»! هذ ماجنا تساوخند
رگا؛ هی هذ رارق ن آ لابق رد ار نیا دیاب، ی رتشا
ادخ (تمایق زور) ادرف! ی لوئسم، هی هذ [رارق]
ی لع هک وت: [دیامرفی م و] دریگی م ار تیولج
ار ی لع هک وت؟! ی تسبذ ی فزط ارچ، ی تشاد ار
، ی تشاد ار ی لع هک وت؟! ی درکل امها ارچ، ی تشاد
روتسد رگم «؟! ی دادند ماجنا ار روتسد ن آ ارچ
تسا روتسد اهنیا همه؟! تسا هزور و زامند طقف

1. 440 ص، (جلاصی حبص) ةغلابلا جهذ هبار دوشد عوجر

ی‌تسد و ی‌هاتوک هک ی‌رادقم هب ی‌صخش ره و
تسا ل‌وئسم، دنک

و ی‌عرشل معاروتسد رد توافقت دوجو لیلد فالتخم دارفا ی‌کولسد

ار [تاروتسد] نیا ی‌صخش هچ دیاب [ل‌احد]
هب مناوتی‌م نم ایآ؛ تسا ی‌لک تاروتسد؟ دهدب
ی‌مذ؟! م‌رادرب ار ی‌یوراد ره و مورب ه‌ناخوراد
نآ؛ رادرب ار و راد نآ ورب دیوگب دیاب وا. مناوت
تسا رضم تیارب [وراد] نآ؛ هدن ماچنا ار [راک]
هبل‌م عنینچمه! تسا بجاو تیارب [وراد] نآ و
ی‌لو هیرظن و رما س‌اسارب دیابی عرشل تاروتسد
درادن ی‌اهدیاف آلا و دشاب ادخ ی‌لو و دشرم
دنوادخ هک ی‌طابترا و شنید س‌اسارب دیابی سکره
ن‌وچ ماوع مدرم. دنک تکرده داد رارق وای‌لو رد
نآ] هک راکرسد و هدنبا ما؛ دنروذعم، دنرادن شنید
سپ! دوب می‌هاوخن روذعم رگید، میراد [ار شنید
میرادن رتشیب هار کی‌ام

ی‌ماقأ نیا هب دشرم ی‌لو نآ تاقوا زا ی‌هاگ
نآ هب تاقوا ی‌هاگ «!هدب ماچنا ج‌د ورب»؛ دیوگ
ماچنا دیابن، ی‌تسه عیطتسم ه‌کنیا اب»؛ دیوگی‌م
دیاب»؛ دیوگی‌م اقا نیا هب! تسا نیا ه‌یضق «!ی‌هدب
هب»؛ «!تسا بجاو! ی‌ناوخب بش‌زامن و ی‌وشد دنلب
رگم «!ی‌ناوخب بش‌زامن دیابن»؛ دیوگی‌م وا
دیابن دیوگی‌م ارچ¹؟! تسین بحتسم بش‌زامن
و ه‌لکاشد و اضتقم اب، دنکی‌م هاگن‌ن‌وچ؟! ی‌ناوخب
ن‌دناوخن و ندش دنلب، وای‌ناسفند تیصوصخ
ی‌ماقأ نیا هب. دوب دهاوخن رضم ش‌یارب بش‌زامن

¹ 480 - 471 ص، 1 ج، ه‌یقلا مرضح لا نم

اقاً نآ هب «ای هدب ماجنا ار قافنا نیا دیاب» :دیوگ
نیا هب «ای هدب ماجنا ار قافنا نآ دیابن» :دیوگی
«ای هدب ماجنا نلآ ار لمعنیا دیاب» :دیوگی
ماجنا ار شرادقم نیا دیاب» :دیوگی
«ای هدب

نیا زا] **ملاسلا مهیلع** همنآ تایاور رد امام
ماما تمدخی دارفا [لائم]. میراد رایسب [دراوم
اهنآ هب ترضد و دنیا می **ملاسلا هیلع** قداص
هب ار بلطم دیامی هک یرگید، دیامرفی می بلطم
1؛ دیوگی مرتگنرمک و امام صادق می داند که
وظیفه این افراد است که این کارها را انجام
دهند، ولی اگر همین حکم را بخواهد برای راوی
دیگر بیان کند، از عهده اش بر نمی آید و ممکن
است زیر بار دین هم [نرود].

ش پیل اکشا و مابتشا، اهقفنید هک تساجنیا زا
هدمآ دوجو هب ماکحار دض قانتو وض راعتو هدمآ
علاطانونوچ؛ دننکل دار لئاسم نیا دنانه تسناوتند و
رد] مه دیاب؛ تسین ناشنف. دننادی من و دنرادند
!دنامب [ریحت

تر فاسم رگید یاج هب ییاج زانم هعفد کی
راوس؛ دنانشن ش دوخ رانک ار امام هندنار. مدرکی
تبحص امام ابی رادقم هک ی تقو. میدوبس و بوتو
ش پیهک ییاهر خر خولول نآ زانم دید، درک
می، میتفگی و اب! میتسین درکی مباسد ش دوخ
و دما ش شوخ امام زانم میتفرگی مرگ و میدیدند
نیا رد هک ی دارفا! ندرک لددرد هب درک عورش
هچو عضو هچتسا مولعمر گید، دنتسه تیعقوم

1. 62 و 61 ص، 11 ج، تعیثلا لئاسو هب دوش عوجر

هانگی لیخام ، اقا جاد» : تفتگ . دنراد ییاضتقا ، اقا جاد» : تفتگ «! تناجشوند» : تفتگ «! میدرک : تفتگ «! میاهدناوخذ زامن تسالاسد یی سمام امش هبن لاهکنیاهند ! تفتگی روجنیمه «! شللو» «! میقدهک دینیب اجنیا زامش ! میوگب [هنوگنیا] ییاهراک کیام ، اقا جاد» : تفتگ ! هدوبهچ بلطم مه رادرهوش نزشیپدی تصلاخ ، میاهددرک نکاهر» : تفتگ [و مدرک عطارش فرد] «! میتفر وت؟! ییوگی مهک تسیچ [اهنیا] ! ار اهفردنیا : تفتگ «!؟ یاهددرک راکهچ ! یاهددرک یی راک لاصا راکهچ ، هن» : تفتگ «!؟ مهادرک یی راک نم» «!؟ یی سمنم رخا» : تفتگ «!؟ یاهددرک یی راک؟! یی درک یی زیچ ! ناوخذ بخ» : تفتگ «! مهادنواخذ زامن لاس ! تسینی اهلسم ؛ یاهدناوخذ مهکی اهدناوخذ ؛ تسیند نیا رخا» : تفتگ «!؟ یی نک راکهچی هاوخی ملاماضق زامن لاسد یی دیاب» : دنیوگی مه اهدنوخا لابند ورب» : تفتگ دنوخا ناهب مه نم «!؟ یی نک [لاصا] !؟ منک اضق زامن لاسد یی سمنم ! تراک «!؟ متساوخذ

هچ ! ار اهدنوخا نیا فردنکل ووت» : تفتگ هچره و تفتگ امه بهچره هصلاخ «!؟ یی رادراک یورام دید ، دشکب فرد کیام زاتساوخی م رسر بییلاد [نانچ] امه صلاخ ! میاهداتفا هندنیا و میدمانارهط هب مقزا [ی تقو] مه میدروآرد و رازراز ، میدیسر میظعلا دبع ترصد [مرد] هب ایادخ ! مدرک طلاغ ایادخ» : تفتگی مه درکی مه میرگی میاضق ار میاهزامن مه» : تفتگ دعب «!... رگید «!... مه ، مبلطم تیلاد مه ، منک

[هانگیاج و هلاکش] اب قباطمی سکره اب دیاب

هبل وازانم دوبرار قرگا . درکت بحدش دوخ
 نآاتنم زاشد رود ! ورب نیعی ا : میوگب و
 هدایپنم راد هگن ماجنیمه ! دریگن ارم و تش تا
 و تابم ه ن م و دوش ل زانی هلا باذع ادابم ، موش
 :تفگی م [باوج رد م ه و ا] «!مریمب اجرد
 «!...هقیبلثم م ه و ت ! م نیبب نیپا و رب ، خیش آ»

!مرادذ ربخ عقاو زاهک متسه ی سک نم لاماد
 س اسحا ردقنیمه !تسیچ عقاو و نطاب منادی مذ
 دروخر ب مسق نی ا دیاب صخشد نی ا اب هک منکی م
 فارشا عقاو هب هک ی سک ن آ دینیبب امش لاماد . دوش
 دراد ار عقاو و دمهی م ار رما تقیق و دراد
 هچ رد ن لآ هک دنیبی م ار و اسفند و دنکی م هاگن
 فیلکت و ای ارب دناوتی مذ ایآ ،تسا ی تیصوصخ
 !؟دنک نیبعت

دهتجم رب ی هلا ی لو مکد حجرت ترورض ی رهاظ

ی لو و ی رهاظ دهتجم نیب ی یاج رد رگا اذل
 رب دشرم ی لو ی ا ر ،دمآ دوجو هب توافقت دشرم
 دهتجم [ی ا ر] دیاب و دراد تموکد رهاظ دهتجم
 و دنیبی م ار عقاو و انوچ ؛تشانگ رانک ار رهاظ
 [هتبلا] .دهدب ماجنا عقاو س اسار ب دیاب ن اسنا
 ورب لاماد !دشاب ل ماکی ی لو ،ی لو هک ی تروصرد
 !ن اتلاد هب شوخ ،دیاه درک ادیپ امش !ن ک ادیپ

ی رهاظ هاگیاج رب ی زیربت س مش رظ حجرت انلاوم طسوت

ی زیربت س مش ل ابق رد انلاوم هک تساجنیا
 م لاعل و ا و هینوق م لاعل و ا انلاوم !دز ادنای م گنأ
 و فارطا و هینوق سرد هزود مامت ؛دوب م لاسا
 هک ی تقو ؛دوب هتفرگ دهع هب انلاوم ار اهرهش

هبلط و درگاشد تسیود زاشید، درکیم تکرحد
 زامدکره هک دندرکیم تکرحد انلاوم باکررد
 سمشه بی تقو اما؛ دندوبی لید دودخی ارب اهنیا
 ،دنکیم دروخرید دود داوسی بدمآ کی هکی زیربت
 ار اهب اتکوب اسد مامت هک دز ادنایم گنڈ نانچ
 یم اهر ار اهت حبو و سرد مامت و درانگی م رانک
 یم رانک و دروشی م ار اهور بوایید نآ مامت! دنک
 .دوشی م ضحمی ناف، سمشرد و درانگ

تسیند رایار واهکی رایانآ حرشد *** تسیند رایشه مگر کی میوگ هچنم

!دوشی م روطنیا هک دنکیم ار رانک نآ

ام هب زورید؛ مینا و خب رعش طخ دنچ بخ
 رعش ارچ اقا» :دنتفگ و دندرک ضار تعنا
 رد طخ دنچ اهر رعش نیمه زالااد «!؟ دیدنا و خند
 :مینا و خب امش یارب سمش فصو

[تسادخ دیشروخ روزل یلد وک] *** تسایلو اش قند (لظلا دم فیک)

ل یلخنوچ وگ (ن یلفلا اُبجأ ال) *** لیلدنیا ی پورم یداونیردنا

¹ باتبی زیربت سمش هشدنماد *** بایدار ی باتفا میاسد زور

انڈی صحا لاف ی ماهفا تَلک *** انقلا ی فی نَاف ی نفلکت لا

قیلی لا فلصت و ا فلکتن ا *** قیفلما ریغ ملق عی شلک

تسیند رایار واهکی رایانآ حرشد *** تسیند رایشه مگر کی میوگ هچنم

² رگد تقو اترانگین نامز نیا *** رگدنوخ نیا و نارجه نیا حرشد

**س مشه بترم زاروبع و تائلتبا رب انلاوم ربص
 ی زیربت**

هچ و نارجه هچ! دیشکی م نارجه مه اعقاو
 رگدنوخ! دروخ ی رگدنوخ هچ! دیشکی قارف
 بی اهدنوخا نیا! دروخ اهدنوخا نیمه تسد ز
 و دودت یعقوم و دود زاریغ هک مهفند و روعش
 !تسیند ناشی لاد ی زیچ چیه دود ربنم و بارحم
 [اب]؛ تسامور و مینوق ملع نیرتگر زب انلاوم
 لاد نیا هب ده او خب و ارگا» :دنتفگ [ن اش دودخ
 یم نید زامه ام هاگتسد، دنامبی قابش دودخ

¹ 23 ص، لوا رتفد، (ی دزیرذا) یونعم یونثم

² 10 ص، لوا رتفد، (ی دزیرذا) یونعم یونثم

یورس مشاب: دنتفگ و دندز تمهتوا هب «!دور
 هدش قیدنز و رفاک و ش یورد هتفر؛ هتخیر مه
 زای اهدع «!هداد تسد زار ش لقع، هدش هئاوید
 و دندرک عمج ار ماوع مدرم و ش ابوا و لذارا
 دندنا روش انلاوم هیلعرب

هرجدرد تفر؛ تشذگ هیضق نیا زالاسود
 [ش دوخ اب]! درکن انتعا س کچیه هب و تسب ار
 تسارار قرگا، روعشی بی اهو قمحا [یا]: تفگ
 مشابس مشل ابند هب تقیقد و عقاو هب ن دیسر یارب
 می مچر ه امش لاماد! [دمآ م هاوخذ ماتوک ی اهژذ]
 دینزب دیهاوخی می فرحره! دییوگب دیهاوخذ
 ناتساد! درک اهر ار ش دوخت انیعت مامت «!دینزب
 ی ناگدنز ی لیخ ش ای ناگدنز! دراد ی بیجعی لیخ
 زای لو، دروخ ی رگج نوخذ اعقاو! دوب ی بیجعی
 س مش، هاگنزاب رسد [هعقدکی]، تشذگ اهنیا هم
 دش و روریز! دیشک هچ رگید! تفر و تشاذگ
 ات! دش داجیا و ارد ی بلاقنا هچ؛ تفر نییاپولاب
 هب؛ دیسر نانیمطا ملحرم هب هک اجنآ هب دیسر
 !تفر رتلااب مه ش دانتسا زاهک دیسر ییاج

[هب عجار] ی کلافا [نیفراعلا بقانم] رد
 ی دعب. مدید اجنآ رد؛ تساهتشون انلاوم ی ناگدنز
 دیحوتی انعم نآ ی تقو؛ تسینق ار غا اهنیا! دراند
 ش دوخ دوجو رد ار راگدروپ تمظع هولج و
 ی فلاخ فردنیا [تروصدنیا رد]، دنک ساسحا
 تساهنز [انلاوم] هک تسیند

اهنآ هب تشاد [و] دوب هتسشن ی بآ رهذ رانک ش دوخ نادرگاش اب [انلاوم] تفوکید
 زا یکی؛ دروای می یزیربت س مش زای رکن عقوم نیا رد. تفگی می نافرء بلاطم
 دیوگی می «!؟ دیشک هآ هچ یارب»: دیوگی می و هب [انلاوم]! دشکی می هآ ش نادرگاش
 «!مدیشک هآ، ماهدرکن کاردا ار ی گرزب نینچ تمدخ مکنیا زا»
 هب مسق: تفگ [و] تشاد رسد [دعب] و درک ربص ی تدم و تخادنا نییاپار ش رسد
 رب هک ی اهدیسر ی صخش تمدخ، ی اهدیسر نگرزب نآ تمدخرگا! مدادجا کاپن اور

اندلاوم هکی دوجو هُعد نآ؛ تفگی م تسار
تسد نآ هب [اجک یزیربت سمش، درک ادیپ
و تخادنا گنط قد درم نآ ربار برد وا؟! [تفای
نیا هکی دناسر ییاج هبار وا [مه] ادخ، دشد ی نایف
دیای مردش ناهد زافرحد

تعیرشد هُئسم هب عجار نیا زاشید ام رگید
؛ م تفگار نآ زای رادقم نم هزات. مینکی مذت بحص
بناظم هب دعب اللهءاشنا. قرأشلا ایفکی ل قاعلا و
میزادری م ی رگید

**ادهشلا دیسد رب رهاظ یامء مكد حیجرت
اروشاء هُتداد داجیا زاسه نیمز**

نیا و ماوع مدرم نیا تسد زلال احل کی لع
ار مدآ هار هکی یاهنیا! اهاق یرطلاء عا طق نیا و نیسدقم
لابرک هب هکی یاهنیا دینکی مل ایخامشد! [دندنبی م]
هکی دوب یسک دعسر مع!؟ دندوب ی ناسک هچ، دندمآ
ی م شتلا او حار د! دوب زامنش یپ نیرتهب هفوک رد
! دندرکی م ادتقا دعسر مع هب مدرم هُمه هکی مدناوخ

**ابل باقتی ارب هجوم دارفا زا ایمای نب هداقتسا
ملا سلا هیلع نیسد ماما**

ادهشلا دیسد گنج هب دهاوخی م هکی هاگتسد نآ
یسک دیاب؛ دروآی مذ هک ار ش ابوا و لذارا، دیایپ
هتفیرف مدرم هکی دهد رارق ادهشلا دیسد ل باقم رد ار
دنکی م باختنا ار دعسر مع [هاگتسد] نآ! دنوشب
نامز زا هکی دنکی م باختنا ار ی ضاق حیرشد
نینمؤملاریمای تد و هدوب تا ضقلا ی ضاق، رمع
دعبات روطنیمه وا و درادرب ار حیرشد تسناوتند

¹ یولوم دمحم نیدلال لاج اندلاوم ل او حا و همانی گدنز زا علاطا تهج
ص 2، ج 2، ن یفرا علا بقانم هب دوشد عوجر هیلع الله ن او ضر ی مور ی خلب
614 - 703.

ی در م¹. دود هفوک تا ضقلائی ضاق دایزن بانامز را
 هبح بیست ، رسه به مامع ، دیفسشیر ، رادن ساحم
 مآکد². در کی م تواضقه هک دود ی ملاء و تسد
 فرشی بی اهدنوخا نیا دیر خاب ؛ دنرخی م ار اهنیا
 دندنبی م ار ادخ هار ؛ دنکی م قیرط عطق ، نیدی ب
 ! دنوری م نیسد ماما گنج هب و

مکد» : دیوگی م و دیآی م ی ضاق حیرش شید
 [دیوگی م] «! سیونب دیاب ار ی لع ن ب نیسد لتق
 «!؟ سیونب ار [نیسد] لتق مکد ! بجد»

ی م ی ضاق حیرش ی ارب رانید راز هراچ
 ی م [ماگذا هلاط ی درز و اهل و پ هب ی تقو ! دتسرف
نم مهسد مادکره اهنیا ! «هبه ب» : [دیوگی م ، دتفا
س یلبا مهسد [هستند]. تیری می آید و به قلب
 می خورد ، دومی ، سومی و همین طور
 [پشت سرهم] این تیرها [می آیند]. پول است ،
 شوخی که نیست ! جان نیست که آسان بتوان داد!
 پول است نه جان!⁴

راز هراچ هب ی ضاق حیرش ، تروصد ره هب
 نیا ! دوشی م لشد هدر خکی ؛ دنکی م ماگذا رانید
 نیسد لتق ی اوتف» : دودت خسدش یارب لوا ، هیضقه
 هجوچیه هب «!؟ مهدب ار (ربمغیپ رسپ) ی لع ن ب
 ، دنیبی م ار اهل و پ هک ی تقو اما ؛ دنکی مذل وبق
 ناسنا ! دادیبدادی ! دنکی م ندرک رکف هب عورش
 دیابند دراوم ی ضعبرد ؛ دسرتب اهل ماتنیا ز ا دیاب

¹ 102. ص 1، ج ، نیفراطلا بقانم هب دوش عوجر

² 27. ص 23، ج ، قشمد تنیدم خیرات

³ بناطیش ی اهریت ز ا یریت

⁴ 532: ص 1، ج ، مکد و لاثما

هک ی سک هب از هتسا هب «!داد ن اوتب ناسا هک تسا ناج هذ تسال و پ»
 «. دنیوگ دزرو کاسما و لخبی لام ی ادا رد

ش راکر گید ، در کَل مآت هک نیمه ! دنکَل مآت ناسنا
راک رگید ی اهل مآت زا ی ضعب ی لو ! اتسا مامت
ل تقوی او تف [ل اهل کی اء] . دنکی م تسرد ار ناسنا
1. داد ار ادهشلا دیس

نآ و دما مه [دایزن با اللهدیء] ه ناجرم رسپ
و درک باختنا ار اهنیا ل اثما و (دعسر مع) دنوخآ
نایم رد دعب ؛ داد دعسر مع هب ار رگشلی هدنامرف
یریگولج ی ارب ، دعسن بر مع « : دزی م راج هفوک
2 « . اتسا هدش هدامآ ، ی اء ن ب نیسحزرا تنامم و
ی م هفوک رد ربخ نیا ی تقو ! « ن تشکی ارب » تفگند
نیا دعسر مع [بجء] « : دنیوگی م مدرم ، دچیپ
زا] ی ضاق حیرش لثم [م ه] اهنیا « ! ؟ هدرک ار راک
: دنکی م ل مآت و دنیای م نیپا [ن اشدوخ عضو
لااد ! دشاب یریگید روط م یضه دیاش ! بجء «
م ه ریشمش ن امدوخ اب ! دوشی م هچ مینیب میور ب
هدوب روطنیا م یضه « ! میوشب م ه هدامآ و میرا در ب
تسا .

راز هراچ هک دندوب ی یا هن امه اهنیا هنرگو
[ار ترضح] ! دندا تسرف ادهشلا دیس ی ارب همان
رخآ ؛ دنتسنادی م ربمغیپ و نینمؤمار یما رسپ

1 ی ناهفصا زا ار نیا نم هتبلأ ! تسیدن اسأ هکل و پ ، اتسا ناسا ن اء ن لآ ا
ناج « : تفگی م نم هب ی ناهفصا کی ، ترذعم ضرع اب ! ما هدینش اه
« ! داد ن او تب ن اسأ هک تسین
، درنگب ل و پ زا هکره « : تفگی م مه اهی ناهفصا زا رگید ی کی هتبلأ
ل و پ زا [هکره] « : دنیوگی م ار « درنگب ل پ زا » اهنیا « ! دوب ن اندخ
نیا هب ن اشناج نوچ ! اتسا مامت ش راک رگید ی نعید « ! دوب ن اندخ ، درنگب
هب ی زاید رگید و دنسری م انف هب ، درنگب ل و پ زا رگا ، اتسا هتسب ل و پ
! دهدب ماچنا دهاوخب ن اسنا هک تسین ی رگید راک
روجکی نیا ؛ دراند هفیاط نیا هب ص اصتخا ! میراد ریگ ام هم ن اء اقا
ریخ ی لیخ دارفا مه [اهی ناهفصا ی نعید] اهنیا نایم رد بخ . روجکین آ
دراد دوجو ی تیفیک ره هب ی ا هفیاط ره رد . دنتسه
2 همجرت ؛ 89 ص ، 1 ج ، مایلاً حناوس ی فملاکلا ره اوج هب دوش عوجر
لیعامسا ، دیلا باتک زال قند هب ، 1003 ص ، ی نادجو رفج ، نیفلا باتک
12567 ص ، 9 ج ، ادخهد همانت غ ؛ ی راوزبس

اهنیا!؟ دنیاید و دندک زیت ریشمشد هک دوشی م روطچ
می تسد هب ار اهنآ ناطیشد هک تسای رهاظم
دنگی م هداقتسا مدرم ی اوغای اربو دریگ

و نید رهاوظ هب ریهر و رحن دشن هتغیرف تیلو روناب نانا تیاده

س دقتل ها هک دنتسه م هده کی اهنیا لابقرد
دارفا و اهل مشابابنیا زاملوق هب [هکلب]؛ دنتسین
لابندهب هکنیا یاجه ب [هک دنتسه] ش غول غی ب
ناشدوخ فاصد نطاب اب، دنورب نید رهاظم
نآ]، دیایم تیلو رونوی تقو و دنگی م تکرده
دندما و دندرک تکرده م اهنیا. دنریگی م [ار

نیمه وی حایر دیزین بر د نیمه اهنیا زای کی
دندوبند س دقم دارفا ز اهنیا؛ دوب نیق ن ب ریهر
اهنیا و ش یعت و حیرفتل ها؛ دوب نایعا ز ریهر
، تشگرب و تفر **ادهشلا دیسد** ش یپ هک ی تقو. دوب
نیا ترضد¹! دش ورن آ هب ورنیا زاه عفدکی
وا [نوچ]!؟ دنگی ریگید رد تسناوتی منار راک
دیشک ار وا [ترضد]، تشادی گدامآ

هیلء الله ملاس رد بانج هضور

هک معقوم نآ؛ دیسر م رحداد هب ترضد
راز هاب! دادنی باوچر دو **«کُمأ ک تلکث»**؛ تفگ
ار ربمغیپ رسپی ولج دیایم و دنگی م تکرده رند
دنهاوخی م [ترضد] هک فرط ره هب. دریگی م
می ار ناشیولج دیایم بسا اب! درانگی من، دنورب
ترضد. ددنبی م ار فرطن آ و فرطنیا؛ دریگ
یرانگی من»؛ دیامرفی م و دوشی م ی نابصد
!دنیشنب تیازع هب تردام؛ **«کُمأ ک تلکث»**؟ مورب

¹ 72. ص 2، ج 2، داشر لایا هب دوشد عوجر

ی راک [رح] اجنیا «! مورب ار مدوخ هار مهاوخی م
 ؛ دریگی م ار شتسد ار وشاع زور هکدهدی م ماجنا
 ار مردام مسا وت زار یغی سکر هرگا» : دیوگی م
 هک منک هچ ی لو ! مدادی م ار شباوج ، دروآی م
 هُمطاف وت ردام ! درب مسا ناوتی من ار وت ردام
 ۱ «. بتسار هز

²بر فطلازا دنام مورحم بدایه *** بداقیفوت مبیوج ادخزا

ی م قافتا تیفیکن آ هب ایاضة ار وشاع زور رد
 ! دوش روطنیا هَیضَة درکی من لایخ [رح] . دتفا
 نیسدر انگن» : دود هداد تیرومأم رح هب دایزن با
 «! مینک دیزید میلست و میربید ار و امامات ، دنک تکر ح
 فص هَیضَة ؛ تسا هدرک قرف هَیضَة دید لاماد [اما]
 ی م گنج دنراد اعقاو ؛ تسا گنج هُلئسم و ی یار آ
 ماما اجنیا ! ندرک لّمات هب درک عورش اجنیا ! دنک
 دیسر شداد هب نیسدر

بسا» : دیوگی م و دنکی م ور دوش سیلج هب
 هشقن رح هک دنکی م ساسحا وا «!؟ ی اهداد بآ ار
 ار بسا نداد بآ یانعم [وا فرح و] دراد ی ا
 هچزا هُلئسم» : دیوگی م شرسپ هب و دیآی م ! دراند
 ی م «!؟ دراد ی لایخ هچ دعس رمع ؟ تسا رارق
 ی م دعس رمع شپ «! نکل او سد وازا ورب» : دیوگ
 اب ی هاوخی م ایآ ؛ تَنأ ل تاقم أ» : دیوگی م و دیآ
 اللهُ ی ا» : دیوگی م دعس رمع «!؟ ی گنج نیسدر
 حَیْطَة و س و وُر ل ا عَطْفَت ن ا هُر سِیَا اَدِیْش ل ا تِق ل ت ا ق ا
 هک دشابن یا شنیر تمک هک منکب ی لاتقن انچ ؛ ی دیلا
 «! دتفید اهتسد و دوش ادجا هرسد

ش رسپ هب دیآی م . بتسا ی دج هُلئسم هک دنیبی م

1. 80 ص ، 2 ج ، داشر لا

2. 8 ص ، لوا رتفد ، (ی دزی رذآ) ی ونعم ی ونثم

اللهُ، رَانَا وَتَجَانِي سَفَرِيخَا يَنَّا: ديوگي م
 نم؛ تُقِرْحًا وَتُلْتَقُ وَلَوْ أَيْشِدِهَنْجَا يَاعُرَاتَخَا لَا
 تشهبه لئسم! منيبي م نهج و تشهب نيد ار مدوخ
 ي مذر ايتخا تشهب ربار ي زيچ چيه؛ تسا نهج و
 «! دنناز وسب ار نم مكنيا ايموشه تشك مچرگا؛ منك
 هئسم نيا!!؟ ديايد ادهشلا ديسد ش پيد روطچ لاما
 رسد هك ي يايضق نآ مامت دنادي م [رح]! تسا
 ربمغيپ هچب و نز، عاسد و لافطا و ادهشلا ديسد
 هب ترصد، دوبن رحرگا. تسوا هطساو هب، هدمآ
 روطچ. دوبن لئسم نيا و دوبه تفر نمي فرط
 هب درادي مريد تسد!!؟ ديايد يور هچ اب!!؟ ديايد
 اياذخ: «يَاعُ بُوْتُ وَ بُيْنَا كَيْلَا مَهَلَّا» : اذخ تسم
 تُبَعْرًا دَقْفًا! رذگرد نم تاريصقتزا، شخبب ار م
 مدوبن نم نيا: «كَيْبِنْتِ تَيْدِلْ هَا وَ كَيْلَا يَلُوْأ [بَوْلَقًا]
 ؛ مدنناز ربار و تر بمغيپ هچب و نز و عايلوا لدهك
 اياذخ؛ مدر و آدوجو هب ار لئسم نيا هك مدوبن نم
 «. منكي م تشكزاب و هبوتنم! شخبب ار نم
 ي م تكرر، شرسد يور درانگي م ار شتسد
 رد] . ماسلا هيلع ادهشلا ديسد تسم هب دياي م دنك
 هب ي تقو، دياي م هدايپ هك روطن يمه ميراد [تياور
 هاگذ ترصد هب لاصا، دسري م ادهشلا ديسد لباقم
 زا! نيمز يور دتفای م روطن يمه! دنكي مذ
 : ديامرفي م ترصد! دنك هاگذ دناوتي مذ تلاجذ
 «!!؟ ي تسم هك! لا ابر و ايد ار ترسد: **كَسَارٌ عَفْرًا!**
 نيا مامت هك م تسمه ي سك نامه نم» : ديوگي م
 بلطم رگيد اجنيا «! ما هدر و آدوجو هب ار لئسم
 نيا زا رتشيد ار بلطم رگيد م نم! تسا دايز
 ، دنكي م نايب خير اوت هك روطن آ. م هدي مذ شرتسگ
 ؛ دوبن هظط دنچزا ش پيد ادهشلا ديسد ابش تا قلام رح

هک؟! مرد مایخ زا دید هچ هظط دنچ نیا رد

دنزیم ادص، دیایم رکشل باقم رد [ی تقو]

مُنَوَعَد «!دنیشنب ناتیاز ع هبر دام هفوک ل ها ی»؛ رَبَعَلَا و لَبِهَلَا مَكْمَلًا تَقْوِكَ لَهَا أَي [اما]، دیدرک ترعد ار ح لاصد هُذنب نیا «؛ هومتملساً مَكْءاج اذِیاف، ح لاصلاً دَبَعَلَا اذْه «!دینقرگ ار وا، دماً هکی تقو

«!دیداد رارق دودخ هربنچ رد ریسنا دننام»؛ مُمَکِیدَا نَبِیرِیسَلَا کَرَا صَف «!دیتخادنا ه ل صاف تار ف ب آ و وا نیب»؛ تار ف ل ا ع ا م نَبِیدُ ه تَبِیصو ه ع ا سِید و هوم ت ل ا ح و «!دیدرک عنم تار ف ب آ ب ر ش د ز ا ر و ا هُچِد و ن ز س و ج م و ه ر ا ص ن د و د و ه ی ه ه ک ی ب آ «؛ مَهَبَلَا ک و س و ج م ل و ه ر ا ص ن ل و د و ه ی ل ا ه م ن ب ر ش ت «!دنوشیم دنم هر ه ب ن ا ز ا ت ا ن ا و ی د و ی گ ن ش ت ز ا د ر م ن ی ا هُچِد و ن ز ا د خ ه ی ! ه س ا ن ش ن ا د خ ی ا «؛ شَطَعَلَا مَهَعَرَص د ق م ه ا ه و «!تسا نیا دید هظط دنچ رد [رد] هکی المجد ن) «!دندرک شغ

نیمز هب، دنکی مهلتاقم، دنکی مگنج دوریم

دیایم و انیلاب رب ماسلا هیلع ادهشادیس. دتفایم

یم: دنکی مذرگید س که اب هک دنکیم و ابی راک

زا، دوشیم یراج نوخ دراد رد قرف زا دنیب

رد رسد و دروایم نوریدی لامتسد کرابم بیج

ذَا کَمَا تَأْطَخُ اَمِ اللّٰهُ «: دیامرفیم! ددنبیم ار

ردار و تدرکذ هابتشا تردام ادخ هب؛ **اَرُّد ک تَمَس**

«!رَخَلَا و اَیْنَدَلَا ی فُرُّد تَنَّا! تشاذگ ماند

بَلَقْتُمْ یَّأ (دِمَحْم ل آ²) اَوْ مَلَّظَ نَیْذَلًا مُلْعَیْسَو (و

³ن و ی ل ق ن ی د

کو جرند و کُمِسْفند و کو عدند و مهللا ک مساب

!الله ای، راهطلاً اهتیب ل ها و دِمَحْم ق ح ب

ار ام ات! زرمایید و شخبید ار ام ار اگدروورپ

مئارجعیم جرب و فعملق! ربم ایند زا، ی اه دیزر ماین

ام ماسلا مهیلع همتا ت عافشد زا! ش کب ام ل امعا

ی ب ار ام ایند رد ناشترایز زا! امنم مورحم ار

تیاند ترصد نیلمسم و ماسلا! امرقم بیصد

! نادرگب رابخ و لیلذ نیفلاخم و رافک! امرقب

اهنأ تاوما! نک تیاند افشد نیلمسم یاضرم

¹ نیسطل ل تقم؛ 101-99 ص، 2 ج، داشرلا؛ زا هتفرگرب
103 و 102 ص، فوهللا؛ 12 ص، 2 ج، می مزاروخ، ماسلا هیلع
ع بیانی؛ فنخمی ب ل تقم زا ل قند هب، 316 ص، 2 ج، تادابعلای ریسکا
76 ص، 3 ج، ه دوما
² 227. هیا (26) عارعتد هروس
³ 227. هیا (26) عارعتد هروس

ملاسلا هیلع نامز ماما جر فرد! زرماید و شخبید
ی قیقد و ی عقاو نیرظتتم زارام! امر فبل یجعت
! هدبرارقت رضدنآ

بحاص انلاوم جر ف ی فم هلا ل جع و هلا و ی بنلاب
! نامزلا

دمخملآ و دمحم ی اعل صد ممهلا